

<https://helda.helsinki.fi>

Jaakko Oskari Elo 25.7.1925-28.1.2017

Hellström, Pekka

2017-03-17

Hellström , P , Taari , K & Elo , J 2017 , ' Jaakko Oskari Elo 25.7.1925-28.1.2017 ' , Suomen
lääkärilehti , Vuosikerta. 72 , Nro 11 , Sivut 740 .

<http://hdl.handle.net/10138/297776>

---

publishedVersion

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

Jaakko Oskari Elo

25.7.1925–28.1.2017

**PEKKA HELLSTRÖM
KIMMO TAARI
JORMA ELO**

Kirjoittajat ovat Jaakon
kollegoita ja ystäviä sekä poika

Professori Jaakko Oskari Elo kuoli kotonaan Helsingin Marjaniemessä 91-vuotiaana 28. tammikuuta 2017. Hän oli syntynyt Koke-
mäellä 25. heinäkuuta 1925.

Jaakko Elo osallistui jo talvisodan aikana 14-vuotiaana lähettipoikana Helsingin ilma-
puolustukseen. Jatkosodan aikana ja sen jäl-
keen hän jatkoi opintoja valmistuen ylioppi-
laaksi Helsingin suomalaisesta lyseosta 1945
ja lääketieteen lisensiaatiksi 1953. Jaakko Elo
väitteli 1960, sai lastenneurologian dosentuu-
rin 1983 ja tasavallan presidentti Tarja Halo-
nen myönsi hänelle professorin arvonimen
20.5.2011.

Jo varhain Jaakko Elo suuntautui kirur-
giaan ja työskenteli aluksi Seinäjoen sairaa-
lassa vuosina 1953–1954. Pian hän kuitenkin
muutti Helsinkiin ja perehtyi urologiaan Ma-
rian sairaalassa 1963–1965 Pauli Tuovisen
alaisuudessa. Jaakko Elo sai yleiskirurgian
spesialiteetin 1961, urologian 1965 ja lasten-
kirurgian 1980. Jaakko Elo oli vuosina 1983–
1988 apulaisopettajana Helsingin yliopistolli-
sessa keskussairaalassa. Pääasiallinen ura oli
kuitenkin Auroran sairaalassa 1956–1963 ja
1965–1988, jossa hän hoiti sekä aikuis- että
lapsipotilaita. Yksityisvastaanottoa Jaakko Elo
piti vuoteen 2002 asti. Kielitaitoisena Jaakko
teki myös opintomatkoja moniin Euroopan
urologian keskuksiin, etenkin Ranskaan ja
Englantiin.

Jaakko Elo oli klinisen työn ohella innokas
tutkija, ja hänen mielenkiintonsa kohdistui
jo 1950-luvulla bakteriologiaan. Väitöskirja
syntyi professori K. E. Kallion ohjauksessa ja
käsitteli kanin pitkien luiden pituuskasvua.
Sen jälkeen tutkimus keskittyi kuitenkin virt-
satiebakteereihin ja virtsan takaisinvirtauk-
seen. Jaakon mielestä tärkein tekijä virtsa-
tulehduksen synnyssä oli bakteerien viru-
lenssi ja mekaanisilla tekijöillä oli vähem-
män merkitystä. Hänen mielestään takaisin-
virtausta estäviä leikkauksia tehtiin liikaa.

Erittäin tärkeä puoli Jaakko Elon elämässä
oli urologinen yhteistyö ja urologian histo-
rian tallentaminen. Jaakko oli Suomen Uro-

logiyhdistyksen puheenjohtaja 1986–1988 ja
arkistonhoitaja kuolemaansa asti. Hän pe-
rusti 1987 yhdistyksen lehden, Urologia Fen-
nican, joka toimii edelleen aktiivisesti. Eräs
Jaakon suurtoimista oli Suomen Urologiyhdis-
tyksen 50-vuotishistoriikin (Laski laulellen
vesiä) toimittaminen yhdessä Martti Ala-
Oppaan kanssa vuonna 2004. Jaakko Elo
osallistui hyvin monipuolisesti pohjoismai-
seen urologiseen yhteistyöhön. Hän kävi
pohjoismaisen yhdistyksen (Nordisk Urolo-
gisk Förening) kaikissa mahdollisissa ko-
kouksissa ja loi läheisiä kontakteja.

Jaakko Elo oli erittäin aktiivinen myös Eu-
roopan urologisessa yhteistyössä. Hän oli Eu-
roopan Urologiyhdistyksen (EAU) historia-
toimikunnan jäsen ja osallistui kaikella tar-
molla vuonna 2010 ilmestyneen Euroopan
urologian historiakirjan (Europe – the Cradle
of Urology) toimittamiseen ja kirjoittami-
seen. Vielä syyskuussa 2014 hän järjesti
EAU:n historiatoimikunnan kaksipäiväisen
kokouksen Helsingissä. Se oli erittäin onnis-
tunut tilaisuus, ja Jaakko piti siellä itsekin ul-
komaisille vieraille loisteliaan esitelmän Suo-
men historiasta. Iltajuhla Jaakon kotona oli
ikimuistoinen.

Jaakko Elo muutti Helsingin keskustasta
Marjaniemeen vuonna 1988. Urologin työn-
sä ohella hänen intohimonsa oli tennis. Jaak-
ko toimi pitkään Marjapallon Tennis ry:n pu-
heenjohtajana ja oli sen perustajajäseniä.
Myös puutarhanhoito oli hänelle suuri rak-
kaus perheen ohella. Marjaniemen puutarha
voitti 2. palkinnon ”Helsingin kaunein
puutarha”-kilpailussa 2014, mistä Jaakko oli
erittäin ylpeä.

Jaakko Elo oli merkittävä henkilö Euroo-
pan urologian historiassa. Hän oli myös hy-
vin kollegiaalinen ja suhtautui lämpimästi ja
ymmärtävästi uransa alkupolkua haparoivas-
ti taapertaviin yhdistyksen jäseniin. Moni-
puolisesti sivistynyttä ihmistä jäävät omais-
ten lisäksi kaipaamaan lukemattomat kolle-
gat ja ystävät ympäri maailmaa.